

ČESKÉ
STŘEDISKO
MEZINÁRODNÍHO
DIVADELNÍHO
ÚSTAVU

CENTRE
TCHEQUE
DE L'INSTITUT
INTERNATIONAL
DU THEATRE

CZECH
CENTRE OF THE
INTERNATIONAL
THEATRE
INSTITUTE

Poselství k Mezinárodnímu dni tance 2018

U příležitosti oslav 70. výročí založení Mezinárodního divadelního ústavu (International Theatre Institute) v Praze a s důrazem na mezikulturní a mezinárodní aspekty divadla a ITI vybral Exekutivní výbor pět divadelníků z pěti regionů UNESCO: Evropa, Arabské země, Afrika, Asie a Pacifik, Severní a Jižní Amerika. Autory letošního Poselství k Mezinárodnímu dni tance jsou Salia Sanou – Burkina Faso, Georgette Gebara – Libanon, Ohad Naharin – Izrael, Marianela Boán – Kuba a Willy Tsao – Hong Kong, Čína. Mezinárodní den tance se od roku 1982 slaví vždy 29. dubna jako připomínka narození velkého tanečního reformátora Jeana-Georgese Noverrea (*1727).

ITI je mezinárodní nevládní divadelní organizace registrovaná v UNESCO, jejímž cílem je podporovat mezinárodní výměnu v oblasti teoretických znalostí i praktických zkušeností v divadelním umění a kulturní advokacie. ITI byl založen v roce 1948 v Praze a zastřešuje následující profesní divadelní organizace: Asociace nezávislých divadel, Asociace profesionálních divadel, Cirqueon, Česká organizace scénografů, divadelních architektů a techniků, Česká střediska Mezinárodní loutkářské unie, Mezinárodní asociace divadel pro děti a mládež, Mezinárodní federace pro divadelní výzkum a Mezinárodní společnosti knihoven a muzeí divadelního umění, Sdružení českých divadelních kritiků, Herecká asociace, Institut umění – Divadelní ústav, Jednota hudebního divadla, Taneční sdružení ČR, Teatrologická společnost a Vize tance. Členství v ITI je organizováno formou národních středisek, v současné době operují národní střediska v téměř 100 zemích světa.

České středisko ITI spravuje Institut umění – Divadelní ústav. Oslavy letošního 70. výročí se v průběhu roku 2018 konají po celém světě, v ČR si jeho založení připomeneme ve dnech 17.-18.9.2018 u příležitosti zasedání Výkonného výboru ITI.

2018 - Rok ITI

let

Mezinárodního divadelního ústavu
(International Theatre Institute)

ČESKÉ
STŘEDISKO
MEZINÁRODNÍHO
DIVADELNÍHO
ÚSTAVU

CENTRE
TCHEQUE
DE L'INSTITUT
INTERNATIONAL
DU THEATRE

CZECH
CENTRE OF THE
INTERNATIONAL
THEATRE
INSTITUTE

Afrika

Salia Sanou, Burkina Faso

Tanečník, choreograf

Tanec neboli smysl pro budoucnost

Jak mohu předat lidem toto poselství, aniž bych si vzpomenu na všechny ty migranty, kteří byli donuceni k exodu a exilu po celém světě?

Jako choreograf a tanečník jsem procestoval všechny kontinenty, předváděl tam své umění a setkání s ostatními mě velmi obohatila. Je po tom všem možné odvracet pohled od chaosu, který otrásá světem, a zejména od migračního neštěstí? Není. Když se na něj podívám pozorně, vidím temnotu, brutalitu, ale i příležitost: Příležitost, jakou mi odhalil moderní tanec, příležitost být součástí jedné epochy.

Problém migrace vyvolává kromě politických souvislostí otázku nezaujatého nebo zaujatého pohledu na druhé. Pohledu, jež živí předpojaté, povýšené a stereotypní představy o cizincích a vykresluje je tak jako narušitele společenské struktury.

Ať už se nám to ale líbí, nebo ne, ať už si to přiznáme, nebo ne, všichni sdílíme společný základ, nehledě na barvu kůže, původ či místo, kde žijeme – všichni jsme lidé. A právě tento přístup udává směr mé tvůrčí práci a žene ji kupředu.

V mých choreografiích je neustále přítomen motiv hranic, území, kultur a důkazů o humanitě nebo se stále vrací, v čím dál jasnější či zamlženější podobě. Vnímám totiž nezvykle čas, prostor a odsuny, což je důsledkem mého citlivého a křehkého, mnohokrát zkoušeného vztahu ke svému dvojímu domovu – Africe a Evropě.

V choreografii a obsahu vystoupení *Désir d'horizons* se odráží mé zkušenosti z práce v tanečních workshopech s uprchlíky v táborech v Burkina Fasu a Burundi. Snažil jsem se v něm překonat to bezbřehé násilí, kterého jsem byl v těchto místech svědkem, nebo spíš ne-místech, kde se každý snaží nějak žít nebo se alespoň v něčem změnit.

Moje poselství je tanec pro život, protože pevně věřím, že umělec musí najít dostatek síly, nadšení a energie, aby se opět probudil k životu. Tato nezvyklá zkušenost, kdy jsem cítil, jak mi krví proudí strach, bída a nedůstojnost, ve mně vzbudila odvahu a nepříjemné pnutí, které dodnes nedokážu úplně popsat. Na tomto území nikoho, odkud už vymizela veškerá lidskost, logika i etika, v tomto prostoru mimo zvykové právo uprostřed ničeho, kde je na denním pořádku nerozhodnost, absurdita a ustavičné násilí, kde byl vrcholem mé odvahy strach, ano, přiznávám, že zde mi

ČESKÉ
STŘEDISKO
MEZINÁRODNÍHO
DIVADELNÍHO
ÚSTAVU

CENTRE
TCHEQUE
DE L'INSTITUT
INTERNATIONAL
DU THEATRE

CZECH
CENTRE OF THE
INTERNATIONAL
THEATRE
INSTITUTE

dal právě tento doposud nepoznaný pocit vůli získat tancem zpět trochu budoucnosti a zlomek přítomnosti, ve velké nejistotě, ale se zářivou nadějí.

Ano, říkám to nahlas, tanec může vytvořit i přetvořit člověka, tady, teď i jinde! Ano, i v pohybu lze občas rozpoznat záblesky a harmonie na neobvyklých místech, jakým je uprchlický tábor, i celý příběh, který gesto za gestem, tělo za tělem, přízrak za přízrakem dokáže začít tančit. Tanec zvládne oklamat osamělost, čekání i bolest, tanec rozzařuje vaše vzezření, tanec zahání strach, tanec a zase tanec.

Tato jedinečná zkušenost utvářela můj nebývalý přístup k pohybu při vymýšlení choreografií, odhalila mi nové způsoby vnímání a neomylně mě dovedla k základnímu poznatku, že tanec je významné umění, skrývá v sobě univerzální poznání, které přečká všechny časy, odráží v sobě kultury a tradice, které jsou tak bohaté a rozmanité jako nesčetné podoby spojení mezi národy. Tanec je zdrojem významu. Pro mě představuje umění života, poezie a naděje, ztělesňuje odvahu a první krok k tomu, že je člověk schopen „chytit se do křížku s osudem, udivit záhubu, že nám nahnala málo strachu, čelit nespravedlivé moci, stát pevně a se vztyčenou hlavou, to jsou příklady, jichž má národ potřebí, to je světlo, které ho rozpaluje,“ jak to skvěle vystihuje citát z *Bídníků* od Victora Huga, o který jsem se s vámi chtěl podělit na závěr.

Děkuji.

* * *

3

Salia Sanou se narodil v roce 1969 v Burkina Faso, navštěvoval hodiny herectví a afrického tance a v roce 1993 se připojil k taneční skupině Mathilde Monnierové v Montpellier. Od té doby pracuje jako vedoucí projektů ve Francii a v Africe. V roce 1995 založil se Seydouem Boroem společnost Salia ni Seydou. Vyhráli druhý ročník soutěže Choreografická setkání v Africe a Indickém oceánu a v roce 1998 získali cenu Objev RFI v kategorii tanec.

Mezi lety 2003 a 2008 působil Salia Sanou jako umělecký pracovník na Národní scéně v Saint-Brieuc, poté se přesunul do Národního tanečního centra v Pantinu, kde pracoval mezi lety 2009 a 2010.

V roce 2011 založil v Montpellier společnost Mouvements Perpétuels (Neustálý pohyb). Pro taneční festival v Montpellier inscenoval vystoupení *Au-delà des frontières* (2012; Za hranicemi), *Clameur des arènes* (2014; Povyk arén) a *Doubaley ou le miroir* (2013; Doubaley aneb zrcadlo). V roce 2016 napsal vystoupení *Du Désir d'horizons* (Touha po obzoru) navazující na taneční workshopy, které 3 roky vedl v uprchlických táborech v Burkina Fasu a v Burundi. V roce 2018 pozval ke spolupráci spisovatelku Nancy Hustonovou, choreografku Germaine Acognyovou a hudebního skladatele Davida Babina a společně vytvořili tři představení „tváří v tvář“ tvůrčího cyklu *Multiple-s*.

ČESKÉ
STŘEDISKO
MEZINÁRODNÍHO
DIVADELNÍHO
ÚSTAVU

CENTRE
TCHEQUE
DE L'INSTITUT
INTERNATIONAL
DU THEATRE

CZECH
CENTRE OF THE
INTERNATIONAL
THEATRE
INSTITUTE

Spolu se Seydouem Boroem nadále tvoří a vede projekt *Dialogues de Corps* (Dialogy těl), který se koná jednou za dva roky v Ouagadougou v Burkina Fasu, a centrum pro rozvoj choreografie La Termitière otevřené v roce 2006.

ČESKÉ
STŘEDISKO
MEZINÁRODNÍHO
DIVADELNÍHO
ÚSTAVU

CENTRE
TCHEQUE
DE L'INSTITUT
INTERNATIONAL
DU THEATRE

CZECH
CENTRE OF THE
INTERNATIONAL
THEATRE
INSTITUTE

Arabské země

Georgette Gebara, Libanon

Tanečnice, choreografka, lektorka tance, zakladatelka Libanonské školy baletu

VÝCHOD, ZÁPAD: Taneční dialog

Ammán. Neděle 26. srpna 1979. Král Husajn a královna Núr, původem Američanka, vcházejí do královské lóže Paláce kultury. Ovace. Jordánská hymna, americká hymna.

Ticho.

Rozhrne se opona a královské rodině se odhalí pohled jako z jiného světa: drobná žena ve flitrových šatech a dlouhých černých rukavicích, po boku má starodávný trůn. Pokloní se, vyleze na trůn.

MARTHA GRAHAMOVÁ

Pološeptem mluví o své společnosti, o baletu. Když se dostane k tělu, král, velký sportovec, ji poslouchá s vřelostí a pochopením. Její slova mě přenášejí k vlastním myšlenkám, pro mě je tělo člověka chrám. Začíná v něm život, skrývá v sobě duši. Je v něm srdce, sval, který pumpuje lásku. Jeho mozek je pán myšlenek. V jeho hlubinách bojuje dobro se zlem. Tělo s sebou nese pohyb, esenci života v té nejdokonalejší podobě výrazu: TANJI.

Obracím pozornost zpátky k Martě. Mluví o písku, který se stále přesýpá a zahlazuje stopy po nájezdnících, jako by celý svůj život žila v naší části světa. „HLAS ZEMĚ URČÍ, KDO TU ZŮSTANE,“ prohlašuje.

Přesně tak, Martho! Žijeme tu déle, než kam sahá paměť lidstva. Písek na našich pouštích a vlny v našich mořích daly našim ženám ladný a svůdný pohyb v bocích, který se rozšířil až do nejzazších končin Španělska. Jeden básník prý kdysi zvolal: „Fa la haramouna Allah menkom“ – „Ať nás o vás Bůh nepřipraví“, když pak ze zvolání vypadlo „h“, zůstalo „falamenko“ a z toho nakonec vzniklo „flamenco“. Opravdu se to stalo? Na tom nezáleží, může to klidně být jen nádherná lež! ... A nejsou snad poezie a tanec dvě skvostné lži? Ano, lži, které odrážejí HLOUBKU lidského citění.

Zatímco poušť a moře nám daly vlnivý pohyb, vysoká pohoří a vzpoura proti nájezdníkům daly vzniknout energickému mužskému dupání a rytmickým poskokům, divokým jako vzduch při bouřce. Doprovází je tanec s meči a jezdecká choreografie. Každý region ohromného arabského světa si rozvinul vlastní styl a barvy.

Prvním vyjádřením tance však byla modlitba a na našich březích se zrodila „tři náboženství knihy“, jak jim říkáme. Pohyby a gesta při modlitbě byly pokládány za duchovní podobu tance. Mají původ dále v minulosti, než jsme schopni vystopovat, ale zcela jistě jsou tím nejčistším, nejstarším a nejtajemnějším výrazem lidského těla.

Zde se sluší věnovat zmínku faraonským tancům, abychom pochopili význam tance v našem regionu. ZNÁZORNĚNY byly dohranata, jejich skutečné pohyby byly ale zcela jistě plynulé a ohromující jako voda v Nilu.

ČESKÉ
STŘEDISKO
MEZINÁRODNÍHO
DIVADELNÍHO
ÚSTAVU

CENTRE
TCHEQUE
DE L'INSTITUT
INTERNATIONAL
DU THEATRE

CZECH
CENTRE OF THE
INTERNATIONAL
THEATRE
INSTITUTE

S příchodem moderních časů a osob ze zahraničí se začala otevírat studia klasického baletu a moderního tance, taneční praxe se přesunula na specializovanější úroveň. Z prostých vesnických oslav a občasně sofistikovanější městské společenské zábavy dosáhl tanec profesionality a dostal se na divadelní prkna.

Vraťme se ale k Jordánsku. Navzdory tomu, že v Libanonu stále zuřila válka, jsem se odvážila přesvědčit 10 studentů, aby se mnou jeli do Ammánu podívat se na společnost Marthy Grahamové, ale především aby využili šance zúčastnit se prvotřídního kurzu tance. Tanečník společnosti Peter Sparling vedl kurz s nadšením a byl to ohromný zážitek. Potlesk, široké úsměvy, vřelá objetí a já samozřejmě jako vedoucí skupiny vyjádřila Peterovi naše díky. Hleděl na nás s neskrývaným úžasem. „VY děkujete MNĚ? To JÁ bych měl poděkovat VÁM. Já jsem přijel z USA, vy z Libanonu, Jordánska i odjinud. Posadili jsme se na zem a najednou všichni mluvili stejným jazykem.“

A skutečně, ať už jsme seděli na zemi, zavěšovali se na tyč, létali ve vzduchu, dupali botami na vrcholku hory, ať už jsme lascivně kroutili boky ve stanu nebo v nočním klubu, všechny nás spojoval jeden jazyk! Neboť tanec není jen vyjádření pocitů, oslava nebo pouhá zábava. TANEČNÍ JE POSTOJ. Postoj, který řekne víc než jakýkoli mluvený jazyk, že všichni jsme jako JEDNO TĚLO.

* * *

Georgette Gebara je světově známá tanečnice, choreografka, spisovatelka, moderátorka a lektorka z Libanonu. Už při studiu byla velmi nadějná tanečnice a později získala mnoho hlavních rolí v klasickém baletu. Své zkušenosti využila ke vzdělávání ostatních a v roce 1964 založila v Bejrútu taneční školu zaměřenou na balet, „Libanonskou školu baletu“.

Jako lektorka působila i poté, byla profesorkou tance v Národním uměleckém ústavu (katedra dramatických umění) Libanonské univerzity (od 1966 do 1984), rovněž učila po celém světě. Snažila se přitáhnout davu a dále vzdělávat prostřednictvím půlhodinových přednášek v rádiu v Libanonu.

Jako choreografka pracovala Georgette na divadelních hrách, muzikálech, v televizi i pro film v arabských, amerických, francouzských a arménských produkcích. Pro jordánskou televizi vytvořila choreografii speciálního pořadu s recitací arabských básní a také v něm tančila. V roce 1978 to byl první pořad tohoto druhu. Pracovala i na dalších televizních projektech, mezi lety 1974 a 1992 byla členkou poroty ve *Studios Al Fan*, populárním libanonském pořadu, který objevoval nové talenty v oblasti hudby, zpěvu a tance.

Všechny tyto zkušenosti pomohly Georgette Gebare získat si jméno ve světě tance. Je považována za taneční inovátorku v arabském regionu a je hlavním důvodem, proč je v této části světa tato forma umění stále velice populární. Mezi její četná přání patřilo mimo jiné zvýšit prestiž tance v arabském světě. V roce 1966 například založila

ČESKÉ
STŘEDISKO
MEZINÁRODNÍHO
DIVADELNÍHO
ÚSTAVU

CENTRE
TCHEQUE
DE L'INSTITUT
INTERNATIONAL
DU THEATRE

CZECH
CENTRE OF THE
INTERNATIONAL
THEATRE
INSTITUTE

první profesionální taneční skupinu v Libanonu *Soirées de Ballets* (Baletní večery) a působila v ní jako choreografka. O pouhé dva roky později se jí podařilo naplnit své přání zvýšit záběr v arabském regionu a v roce 1968 se stala zakládající členkou Mezinárodního centra pro tradiční hudbu a tanec se sídlem v Karthágu (v Tunisku). Je rovněž spoluzakladatelkou Sdružení profesionálních umělců v Libanonu, které vzniklo v roce 1993.

V nedávné době obrátila svou pozornost ke psaní a taneční žurnalistice. Napsala několik článků o libanonském divadle pro německé a japonské publikum a *Daily Star* ji dvakrát vyhlásil „Tanečním kritikem roku“. V listopadu 2017 vydala svou první knihu s názvem *Entre Deux Pas* (Mezi dvěma kroky).

V průběhu let oddaně spolupracovala s Mezinárodním divadelním ústavem ITI a využívala ho jako platformu, která zvyšovala povědomí o libanonském a pan-arabském tanci po celém světě. Mezi lety 1980 a 2008 byla klíčovou členkou a později viceprezidentkou libanonského centra ITI. Během tohoto období rovněž mezi lety 1996 a 2008 pracovala jako tajemnice Mezinárodního tanečního výboru ITI a od roku 1997 do 2008 byla členkou Řídícího výboru organizace. V roce 2011 byla její práce pro ITI i veřejnost v oblasti múzických umění oceněna titulem Čestný člen ITI.

ČESKÉ
STŘEDISKO
MEZINÁRODNÍHO
DIVADELNÍHO
ÚSTAVU

CENTRE
TCHEQUE
DE L'INSTITUT
INTERNATIONAL
DU THEATRE

CZECH
CENTRE OF THE
INTERNATIONAL
THEATRE
INSTITUTE

Evropa

Ohad Naharin, Izrael

Umělecký ředitel taneční společnosti Batsheva, autor pohybového jazyka GAGA

Tanec je o prožití daného momentu. O naslouchání celé škále vjemů a z tohoto naslouchání musí posléze proudit všechny pocity, formy i obsah. Nikdy bychom ale neměli zapomínat, odkud pocházíme.

Když se mě zeptáte, na čem stojí moje práce, nejprve vám řeknu, že jde o ni samotnou. O to, jak se setkají jednotlivé prvky a vytvoří příběh. Taneční příběh, který mluví za vše, je něžný a využívá výbušnou moc. Je to zkoumání pohybu, organizace a struktury. Umění smát se sám sobě, dynamika, přehánění i zjemňování, spojení potěšení s úsilím a vyústění šílenství, vášně a fantazie každého tanečníka do jasné formy.

V nejlepších chvílích může být tanec naprosto božský, i když má k dokonalosti stále daleko. Musíme překonat konzervativní a konvenční myšlení, které má kořeny ve vzdělávání a tréninku tance, zbavit se starých nápadů a vyměnit je za nové, lepší. A nikdy nesmíme zapomínat, že si máme každý den trochu zatančit...

Musíme si každý den trochu zatančit... ale nikdy ne před zrcadlem.

* * *

Ohad Naharin se narodil v roce 1952 v Mizře v Izraeli, v roce 1974 se připojil k taneční společnosti Batsheva, i když v té době ještě nebyl příliš zkušený. V prvním roce jeho působení ve společnosti ho hostující choreografka Martha Grahamová pozvala, aby se přidal k její společnosti v New Yorku. Tam také Naharin v roce 1980 debutoval se svou choreografií ve studiu Kazuka Hirabayshiho. V následujících deseti letech představoval svá díla v New Yorku i v zahraničí, inscenoval například vystoupení pro taneční společnost Batsheva, Společnost moderního tance Kibbutz a Nizozemské taneční divadlo. Naharin úzce spolupracoval se svou první ženou Mari Kajiwarovou až do roku 2001, kdy zemřela na rakovinu.

V roce 1990 byl Naharin jmenován uměleckým ředitelem v taneční společnosti Batsheva a ve stejném roce založil pobočku společnosti pro mladé tanečnický – Mladý ansámbl Batsheva. Od té doby pro obě společnosti vytvořil přes třicet děl a u mnoha dalších vymýšlel scénické efekty. Spolupracoval rovněž s hudebníky, například s *The Tractor's Revenge*, Avim Belleliem a Danem Makovem, Ivrim Liderem a Grischou Lichtenbergerem. Pod pseudonymem Maxim Waratt složil, upravil a namixoval mnoho vlastních soundtracků. Naharinova hudba hrála i v několika filmech, například v *Out of Focus* Tomera Heymanna (2007) a *Mr. Gaga* od bratrů Heymannových (2015).

ČESKÉ
STŘEDISKO
MEZINÁRODNÍHO
DIVADELNÍHO
ÚSTAVU

CENTRE
TCHEQUE
DE L'INSTITUT
INTERNATIONAL
DU THEATRE

CZECH
CENTRE OF THE
INTERNATIONAL
THEATRE
INSTITUTE

Kromě svých inscenací vymyslel Naharin i inovativní pohybový jazyk GAGA a každodenní tréninky tanečníků ve skupině Batsheva, které se rozšířily do celého světa mezi tanečníky i netanečníky.

Naharin je občanem Izraele i USA, v současnosti žije v Izraeli se svou ženou, tanečnicí a kostýmní designérkou Eri Nakamurovou a s dcerou Nogou.

ČESKÉ
STŘEDISKO
MEZINÁRODNÍHO
DIVADELNÍHO
ÚSTAVU

CENTRE
TCHEQUE
DE L'INSTITUT
INTERNATIONAL
DU THEATRE

CZECH
CENTRE OF THE
INTERNATIONAL
THEATRE
INSTITUTE

Severní a Jižní Amerika

Marianela Boán, Kuba

Choreografka, tanečnice a lektorka

Vaše tělo začíná před vámi a odehrávají se v něm všechny rituály, které vám náleží.

Když pomocí tance nasloucháte svému tělu, slyšíte rovněž těla, tance svádění a slavnostní tance svých předků a svého druhu.

V těle si nesete tance, které vás spasí.

Člověk, který tančí, se dostává až pod povrch kůže, tanec prostupuje hmotou i vůní, poráží taktilní vrstvu a smazává hranice mezi těly a národy.

Žila jsem na obou stranách historie. Viděla jsem chudobu i bohatství, krajinu i těla živená a zneužívaná mocí. Moje práce se noří do hloubky a hledá skutečná těla mezi těmi oficiálně vystavenými.

Být choreografkou na Kubě a v Dominikánské republice, na těch magických ostrovech, kde žiji, obklopena Karibským mořem a lidmi, kteří tančí ještě před narozením, je pro mne obrovským privilegiem.

Tanec je ideální lék na šílenství lidského druhu.

Každému člověku, který musel opustit domov, každému uprchlíkovi a exulantovi na světě vzkazují: Vaše země jde s vámi a nikdo a nic vám ji nemůže vzít – je to země vašeho těla.

* * *

Marianela Boán je mezinárodně uznávaná choreografka a patří k nejvýznamnějším umělcům z Kuby a Latinské Ameriky v oblasti tance. Její revoluční styl „znečištěný tanec“ v sobě míchá veškeré umění spojené s tancem a výsledkem je expresivní a originální vystoupení na scéně. Boán působila jako choreografka, tanečnice a lektorka ve více než 40 zemích, představovala svou práci a vedla workshopy na mnoha místech a festivalech v Evropě, Latinské Americe, Asii a Africe. Vytvořila téměř 70 choreografií pro taneční, divadelní, televizní a filmové společnosti.

Během své kariéry získala významná choreografická ocenění – mezi lety 1973 a 1988 jako členka Danza Contemporánea de Cuba (Moderní tanec na Kubě), poté jako zakládající ředitelka společností DanzAbierta na Kubě (1988–2003) a BoanDanz Action v USA (2005–2010), od roku 2010 dodnes působí v Compañía Nacional de Danza Contemporánea (Národní společnosti pro moderní tanec) v Dominikánské republice. Setkání žen z Latinské Ameriky v oboru múzických umění jí v roce 2014 udělilo cenu Glo za celoživotní dílo a profesionální práci.

ČESKÉ
STŘEDISKO
MEZINÁRODNÍHO
DIVADELNÍHO
ÚSTAVU

CENTRE
TCHEQUE
DE L'INSTITUT
INTERNATIONAL
DU THEATRE

CZECH
CENTRE OF THE
INTERNATIONAL
THEATRE
INSTITUTE

Na univerzitě Temple ve Filadelfii, kde vyučovala tanec, získala titul Master of Fine Arts (MFA). Dále působila jako ředitelka Uměleckého ústavu Kuby (ISA) a podílela se na vzdělávání mnoha generací kubánských a latinskoamerických tanečníků.

Mezi lety 2002 a 2010 aktivně pracovala pro mnoho společností a institucí v USA, např. Dance Theater Workshop, American Dance Festival, Bates Dance Festival, Univerzitu New York, Joyce SoHo, La MaMA a další.

V současnosti žije Marianela Boán v Santu Domingu v Dominikánské republice, kde založila a aktuálně i vede Národní společnost moderního tance ministerstva kultury, která se setkala s velkým úspěchem na Kubě, v Kolumbii, na Kostarice, ve Španělsku, v Peru i v USA. Mezi její nejnovější díla patří *Sed* (2011), *Caribe Deluxe* (2013), *Propulsion* (2015) a *Defilló* (2017).

ČESKÉ
STŘEDISKO
MEZINÁRODNÍHO
DIVADELNÍHO
ÚSTAVU

CENTRE
TCHEQUE
DE L'INSTITUT
INTERNATIONAL
DU THEATRE

CZECH
CENTRE OF THE
INTERNATIONAL
THEATRE
INSTITUTE

Asie a Pacifik

Willy Tsao, Hong Kong – Čína

Zakladatel a umělecký ředitel společností City Contemporary Dance Company a BeijingDance

Drazí přátelé z celosvětové taneční komunity,

Zdá se, že svět se ocitl v ustavičné opozici a potížích. Zejména v posledních letech jsme byli svědky neustávajících konfliktů mezi státy, rasami a kulturami. Jako tanečník to nezastavím, ale mohu alespoň přemýšlet, zda by umění nemohlo náhodou fungovat jako určitá protilátka, která by hrozby pro světový mír a harmonii mírnila a předcházela jim.

Od konce 80. let 20. století propaguji v Číně umění tance a snažím se přesvědčit širokou veřejnost, že tanec, a zejména moderní tanec, je nezbytnou součástí rozvoje země. Základní tři aspekty, které charakterizují současný tanec, jsou dle mého názoru tyto: výraz každého jednotlivce, inovativní myšlenky a studium formování člověka. Zmíněné aspekty slouží jako základní stavební kameny hodnotového systému, v rámci něhož bude moderní Čína dále růst a vzkvétat.

V honbě za dokonalostí moderního tance oceňujeme výraz každého jednotlivce. Proto se učíme respektovat odlišné názory a rozmanitost. Ceníme si hledání inovativních myšlenek, a proto přijímáme změny a jsme ochotni se přizpůsobit novému stylu života. Dále oceňujeme potřebu porozumět současným událostem a problémům, což je i způsobem studia lidského druhu. Proto jsme čím dál tolerantnější a chápavější, když se ocitneme tváří v tvář druhému člověku, nehledě na jakékoli rozdíly.

Podobně jako většina zemí v asijsko-pacifickém regionu se Čína pyšní bohatým kulturním dědictvím. Přesto byla země desítky let uzavřena před okolním světem a otevřela se mu až během reformy v rámci politiky otevřených dveří v roce 1978, přesně před 40 lety. I tak musí Čína urazit ještě dlouhou cestu, než dokáže čínská veřejnost pochopit a ocenit hodnotu moderního tance v celé jeho hloubce. Na druhou stranu spatřuji, že mladí lidé v Číně se začínají o moderní tanec čím dál více zajímat a využívají tohoto umění k vyjádření svých postojů. Odtud také pramení větší propojenost s mezinárodní komunitou a častější vzájemná výměna v oblasti současného tance. Jsem proto přesvědčen, že se Čína již brzy stane významnou silou, která bude hájit postoje jednotlivců, prosazovat inovativní změny a posilovat toleranci a pochopení mezi národy v tomto neklidném světě.

Děkuji.

* * *

ČESKÉ
STŘEDISKO
MEZINÁRODNÍHO
DIVADELNÍHO
ÚSTAVU

CENTRE
TCHEQUE
DE L'INSTITUT
INTERNATIONAL
DU THEATRE

CZECH
CENTRE OF THE
INTERNATIONAL
THEATRE
INSTITUTE

Willy Tsao je významnou osobností na poli rozvoje čínského moderního tance. Působí jako choreograf, lektor, kurátor, umělecký manažer a ředitel. Tsao se narodil a studoval v Hong Kongu, praxi v moderním tanci získal v USA a má titul MBA z Hongkongské univerzity. Hongkongská akademie múzických umění ho v roce 2000 jmenovala čestným členem a v roce 2015 získal čestný doktorát.

Jako průkopník moderního tance v pevninské Číně a v Hong Kongu založil Willy Tsao v roce 1979 první a jedinou profesionální společnost moderního tance CCDC v Hong Kongu a až do roku 1989 v ní zastával funkci uměleckého ředitele. V pevninské Číně působil Tsao mezi lety 1987 a 1992 jako lektor a poradce v rámci Programu moderního tance na Kantonské taneční škole a v roce 1992 ho kantonské zastupitelstvo jmenovalo uměleckým ředitelem nově založené první čínské profesionální skupiny moderního tance – Kantonské společnosti moderního tance. V roce 1998 skupinu opustil a v roce 2004 ho Kulturní úřad provincie Kanton požádal, aby pozici znovu zastával až do roku 2016. V Pekingu Tsao mezi lety 1999 až 2005 působil jako umělecký ředitel Pekingské společnosti moderního tance. V roce 2005 založil první čínskou nezávislou profesionální skupinu moderního tance BeijingDance/LDTX. Dále Willy Tsao často přednáší a vede semináře na univerzitách a v tanečních společnostech ve velkých čínských městech, například v Pekingu, Čchang-ša, Ta-čchingu, Fu-čou, Kantonu, Kuej-jangu, Che-feji, Hohhotu, Kchun-mingu, Nan-čchangu, Nanningu, Šanghaji, Tchaj-jüanu, Urumči, Wu-chanu a Sia-menu.

Tsao je všeobecně uznávaný pro svůj přínos tanci. Získal také mnoho ocenění a čestných uznání, například: V roce 1988 cenu Tanečník roku od Sdružení hongkongských umělců, v roce 1990 cenu Význačná mladá osobnost, v roce 1993 Čestný řád od její výsosti královny Alžběty II. a v roce 1998 Cenu Louise Cartiera pro vynikající osobnosti – Vynikající choreograf. V roce 1999 získal od hongkongské vlády bronzovou Hvězdu Bauhinie. V roce 2014 získal na předávání hongkongských tanečních cen ocenění za své nesčetné cenné úspěchy a významný přínos hongkongskému tanci.

Od roku 1980 vytvořil Tsao přes 60 velkých děl, např. *Ptačí zpěv*, *Kunlun*, *Čínský vítr-čínský oheň*, *365 způsobů, jak praktikovat a vyvracet orientalismus*, *Toulání v kosmu*, *Jeden stůl*, *N židlí*, *Sexing tři milénia*, *Tao: Vynikající*, *Dobyvatel*, *Válečník Lanling* a *Hledání zahrady s velkolepým výhledem*. Vypracoval choreografii k vystoupením v Kanadě, Francii, Německu, Izraeli, Japonsku, Koreji, USA a rovněž v Pekingu, Kantonu, Šanghaji a Tchaj-peji.